

El Rey Herodes Manacorí

Semi-parodia amb un acte y un epilech, basada a demunt el

REY HERODES

e inspirada sobre usurisma manacorí y altres herbes,
combinada per s'humorista

Mitja-Bota *(prou)*

haguentli fet es repél es no menos satírich y populá

Mascle Ros *(prou)*

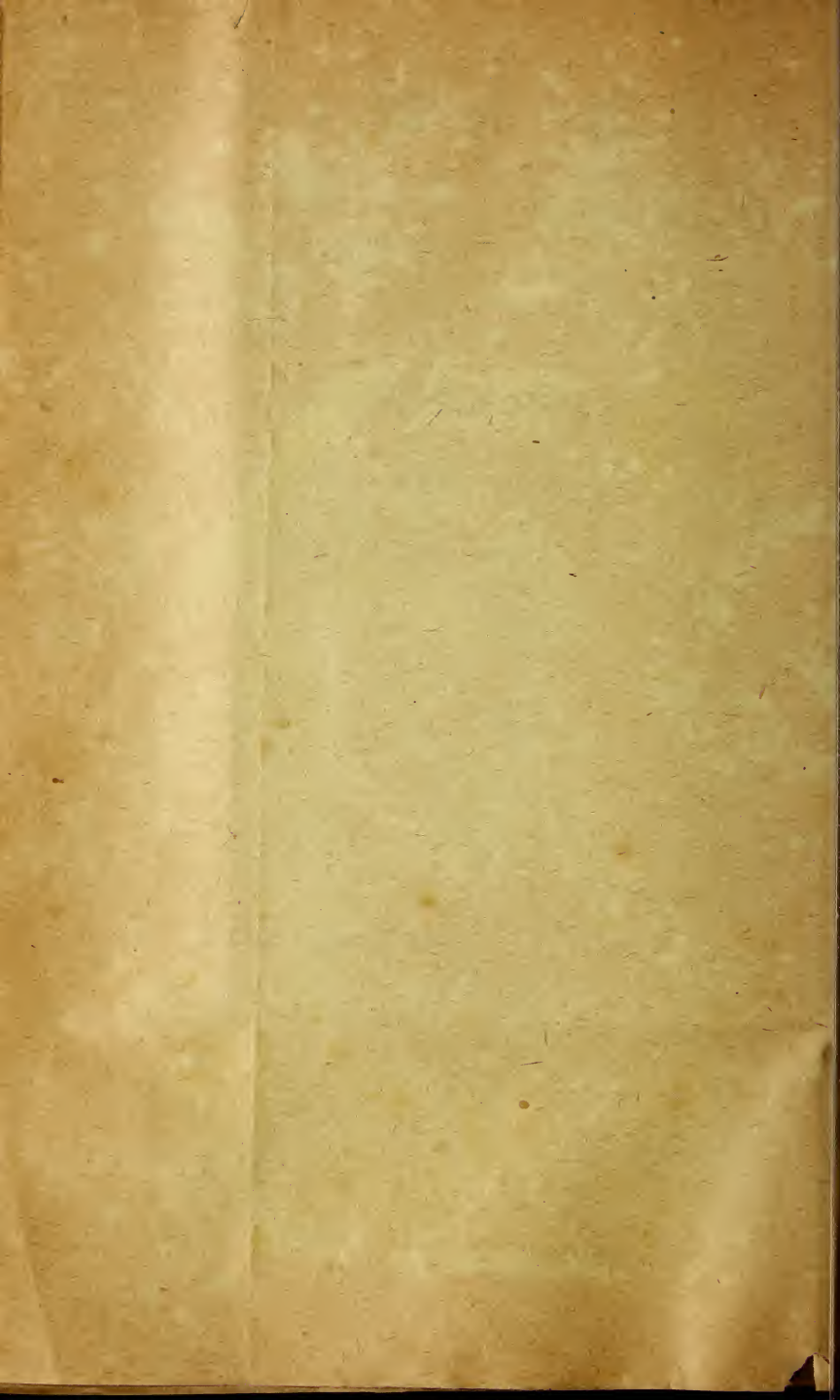

Preu: DOS VELLÓNS

PALMA DE MALLORCA

Tipografía de Roca, Ferrer y C.^a—Socorro, 92

1919

El Rey Herodes Manacorí

Semi-parodia amb un acte y un epilech, basada a demunt el

REY HERODES

e inspirada sobre usurisma manacorí y altres herbes,
combinada per s'humorista

Mitja-Bota

haguentli fet es repél es no menos satirich y populá

Mascle Ros

Preu: DOS VELLÓNS

PALMA DE MALLORCA

Tipografía de Roca, Ferrer y C.^o—Socorro, 22

1912

Dedicatoria

Al molt respectable D. Sebastià Perelló Arbona, dedich
quest sensill fruit de sa meua escasa inteligencia com a
rova del regoneixament y gratitud que a feró m'obliga.

Francisco Oliver Billoch.

A pesar de no poseir l'honor de coneixe'lò personal-
ment, influesch a la seva bondad perque sa digni acceptar
oferiment del present trebay per jo corretjit, que son con-
eixeble y amich meu fent un acte de justicia li dedica.

Jordi Martí Rosselló.

Personatjes

Herodes: Missé de 35 añys d'edad, mostatxos negres petitets ja li comensa a foji es pel d'es cap, de tant de cabilá.

Embaixador: Suplent de Jutjat Municipal de 40 añys d'edad, cual durá sa banda d'Embaixador.

General: Secretari de Jutjat de 45 añys d'edad, grasset, fuma ar pipa y conversa de cap de nás.

Rey Gaspá: Homo petit, cara alegre y uis de sabetlí, va afeit per du sa cara neta ja que no hey du sa conciencia.

Rey Melsión: De 53 añys d'edad, cabeis blanchs y camína dr com un fus.

Rey Baltasá: Mascle de 45 añys d'edad, el cual te una costu (no es de nine-) a sa cara, y sempre sa míra es peus perque no pot estufá ja que son molts que el coneixen.

Criat primé: Procuradó de 27 añys d'edad, afeitat de fresch cotrari d'en *Mitja Bota*.

Criat segón: Procuradó de 50 añys d'edad, mostatxos de 28 e tius y barba de 15 dies, amich d'en *Mitja-Bota* el cual mourá sa c ma dreta amb molta dificultat.

Ministre primé: Abogat contrari d'en *Mitja-Bota* alt, guapo, mo tetxets curiosos (¡Ale verderoll!) y simpátich per ses famellas segó éll brevetja; edad, 39 añys.

Ministre segón: Bigots de chino que cuant camína álsa molt peus per pó de tropessá; te 55 añys d'edad.

Sibitla: En *Mitja-Bota*, fresco mes que La Siberia, gorrió plonr per s'usura, te bona veu y cuant canti tendrá una verga sense e porgá amb sa ma y a n'es cap de dalt hey heurá un porta-moned buit per arruixá ses moscas a n'es seus contraris.

Dimoni: Te mes bañes que un aumunt de caragols, feo mes q el pecat y rahonable a devant es pecadós.

Sa Conciencia: Vestida amb una túnica blanca y conversará m pausat.

Reo primé: El Rey Gaspá.

Reo segón: Es Ministre primé.

Reo tercé: Es Criat primé.

Madó Bet Boeta: Verdurera endimoniada.

Pastor 1.er: De 60 añys, du un gayato y un pané. També du barbata grisa.

Pastor 2.^{on}: Mascle de 30 añys, fadrí per la gracia de Deu.

Pastors, dimonións y altres herbes.

Orde de s'escena

Representará un Jutjat Municipal, celebrant un judici verbal. A es foro sa destacarà es cuadro d'el Rey d'Espanña, abaix d'es maix. s'emblema de sa Justicia representat per unes balances amb un platillo mes faixuch que s'altre.

Una taula escritori a s'enfront y darrera ella estarà s'Embaixador assegut, tengent a la dreita es *Criat 1.er*, y a l'esquerra es *Criat 2.^{on}*. Demunt sa taula, una campanilla, llibres, y demás utensilis d'escriptori sense descuidá un látigo que *Herodes* entregará a sa *ibitla* cuant haje de cantá. Portas laterals.

Dreita y esquerra, ses d'el autor.

ÉPOCA ACTUAL

Aquesta obra es propiedad de sos autors y ningú podrá reimprimirla ni representarla sense el seu permís o el de la *Sociedad d'Autors Espanyols*.

Els comisionats o representants de dita Sociedad, son els enearregats d'el còbro d'els drets de propiedad.

Queda fet el deposit que marca la ley.

PRÓLECH

S'escena d'es PRÓLECH, representa es carré de *Juan Llitas* dia fané (p'es que no son vagos) a les nou y mitja d'es demati.

PASTOR 1.er, PASTOR 2.^{on} Y PASTORS

Pastor 1.er —¿Saps cert que podrém entrá a presenciá aquest judici?

Pastor 2.^{on} —Si aquell está de servici crech de que podrém passá.

Pastor 1.er —*Pues dale que te crió.*
En *Mitja-Bota* es figura que si pot jugá amb s'usura.

Pastor 2.^{on} —Perventura te rahó.

Pastor 1.er —Es que no etsisteix cap lley que puga privá s'embuy y a n'aquest tío, no el vuy ni hem serveix per ferro vey pues poguent essé señó per mes que ríga, es un pobre y supuesto que mal obra, *pues,.... dale que te crió.*

Pastor 2.^{on} —Crech que vos estrenará fentvós ballá mala jota y es populá *Mitja-Bota* amb voltros d'enfits no vá.

Pastor 1.er —Jo ta dich que amb lo que tench

puh passá bones veyeses
 pues ses coses ben enteses
 amb podé meu les retench,
 y amb rahó o sense rahó
 fatj un negoci brutal,
 acaramull capital
 y.... *dale que te crió.*

Pastor 2.^{on} — Es ve, sou un d'ets isleños
 que a sa consciencia`duis tácas,
 però teniu mes alhacas
 vos, que una casa d'empesos.

Pastor 1.^{on} — Deixa aná, som un marxant
sin rival baratillero
 que amb caracte comiquero
 a tothóm m'estich rifant
 y per ningú tench perdó
 ja que a devant sa pesseta
 amb consciencia bruta o neta,
 jo.... *dale que te crió.*

Pastor 2.^{on} — Heu de maste un correctiu;
 si en *Mitja-Bota* el vos pósa,
 acabaréu de fe nósa
 tots es que vos distinjiu
 estafant a tot mortal
 que fassa oló de pesseta.

Pastor 1.er — Per l'esquerra y per la dreta
 sempre es negoci es moral.
 Pues no vuy sebre es coló
 que tenga cualsevol client
 que l'estáf a tot moment
 y.... *dale que te crió.*

Pastor 2.^{on} — Per Deu, ja m'heu maretjat
 y es *dale que te crió*
 cadireta y barraró
 trob que ja está molt gastat.

Pastor 1.er — Creu, que cuant jo, un client afin
 xerr y no acab may sa corda.
 Tota la vida es recorda

d'el *jitano mallorquí*.

Pastor 2.^{on} —Y no heyá que duptaró
perque jo hen conech bastants
malahint ses vostres mans.

Pastor 1.er —Pues.... *dale que te crió*.

Pastor 2.^{on} —¿Y altre cosa no sabéu
mes que aquesta cansoneta?

Pastor 1.er —Per guañarmé sa pesseta
d'ella jo ma vatj fe heréu
y creu que axó és es secret
per enganá ets ignorants
a n'els quals los cur d'espants
mentres jo umpl es saquet.

Pastor 2.^{on} —Vaje un *tio* que estáu fet.

Pastor 1.er —Si jo amb ben poch m'aconhort,
tu ja heu véres, a n'és Port
com a industial molt discret,
vatj posá sa ferreria.

y gracias a n'aquell peix
que hem daven. Si no la deix,

se cert que no menjaría
ni blat, ni segó, ni órdi
peró a mi sa sort m'ampára
y per lo tant es que encara
no he vist la Misericordi.

Heyá que aumentá sa caixa
sía dins o fora lley.

pues tení precisa un vey
sa menjadora ben baixa.

¿Diuen que som polissó?

Los fatj un *chiste* de marca
y tothóm amb mí s'embarca
y.... *dale que te crió*,

Pastor 2.^{on} —¡Mal viatje ja sa quimera
de sa tan fatal cansó!

Pastor 1.er —Pues *dale que te crió*.

Pastor 2.^{on} —No heyá modo ni manera
de fervós perdre es timó,

sempre seguíu lo mateix.

Pastor 1.er — ¿No comprens que jo hey engreix?

¡Bah! *Dale que te crió.*

Pastor 2.^{on} — ¿Que partím a ne's Jutjat?

Perque si mos enredám
crech de que mos esposám
trobaró ja comensat.

Pastor 1.er — Nem a veure sa funció

d'un mascle tan distinjit
y allá donarém es crit
de *dale que te crió.*

Pastor 2.^{on} — Calláu, ja m'heu meretjat.

Pastor 1.er — Cadireta barreró

y *dale que te crió.*

Pastor 2.^{on} — Partiguém ilusionat. (Partiguent)

Entre vos y sa cansó
a la cual tothóm ja sap,
buit heu deixat es meu cap.

Pastor 1.er — Pues *dale que te crió.*

(Mutació general, s'aixeca es teló y comensa s'obra)

ESCENA PRIMERA

EMBAIXADOR, CRIAT AMICH Y CRIAT CONTRARI

Embaixador.— Com sabéu, jo estich aquí
perque Herodes s'hen va aná
amb permis y es a pescá
deixantme en lloch seu a mi.
Es pés es un poch faixuc
per arreglá aquest asunto
ja que sa tracta d'un *punto*
a n'equi di lletj no puch.
Vostés, jent que no alborota
perque saben lo que es fan,
francament m'enterarán
de s'asunto *Mitja-Bota*.

Criat 1.er — Jo que no se que es peresa
si li tench de parlá clá
p'es coll no ma pot passá
aquest estat de pobresa
que en *Mitja-Bota* presenta
y pleitetjant com a pobre
foch fa y va contra qui cobra
una usura y el rebenta.
Jo puch dí que si éll no es rich
es perque amb famellas *gauchas*
anava a fé espesses bauxes
y per axó es que el crítich.

Embaixador.— Amb lo que diu te rahó,
si es pobre, gues anat víu,
pero escoltém lo que diu

are es seu procuradó.

Criat 2.^{on} —Treure s'asunto de nines
 contra es meu perjudicat,
 jo trob que no está acertat,
 perque es carbó de ses mines
 baixá fenomenalment
 y sa malahida usura
 que a tothóm es peus atura
 sa portá amb éll malament.

Embaixador. —Son rahóns molt foredades
 lo que vosté está esposant
 ja que defensa un *bergant*
 a n'el cual moltes vegades
 hasta inclús jo l'he envidiat
 vent lo molt que es devertia,
 que amb automovil corría
 y avuy está tant quiebrat
 que ja no va amb automóvil
 y heu passa tant malament
 que presenta un document
 que li falta es sello móvil.
 Tal com está, no l'admét
 perque no heu dech consentí
 y francament li dech dí
 lo de «predica frarét».
 Veurém si cuant venga el Rey
 (que per cert no es a presili
 sino a cercá sa famili)
 voldrá obrá fora de Lley.
 Jo que estich encabotat
 a conservá bé sa vela
 o aguantá be sa candela
 perque no som descuidad,
 mentres Herodes no hey sía
 totes ses discusions
 serán inútils rahóns
 mesclades de dolentia.
 Ja conech es condemnat

que mos arma aquesta jota
 es célebre *Mitja-Bota*,
 un mascle desenfrenat,
 un *tio* que no perd cála
 que tot heu fa per *roñóns*
 emperó a n'ets escalóns
 que conta sa meua escala,
 [no]los ha de puja éll
 si es timbre móvil no pósa.
 Per dins Manacó fa nósa
 tal dimoni bufarell.

Criat 2.^{on} — ¡Quin llenguatje mes hermós
 que mos está amollant are!
 Sembla vosté cuant dispara
 canó de 42.

¿Vol di perque es humorista
 d'esmitjja l'han de llevá?
 Es mes noble guerreá
 sa cruel usura trampista.

Embaixador. — Jo sostench a devant Deu
 y no heu negará ningú
 que a n'aquest mon cada ú
 deu governá de lo seu
 y no es d'oportunidad
 atacá un propietari
 que du per escapulari
 asistí a n'es naufragat.

Criat 2.^{on} — Pues jo crech que aquests arréus
 que es dobbés li han usurpat
 en veurné un de penjat
 van y l'estiren p'es peus.

Criat 1.er — Vosté no sap lo que es diu
 perque devant sa peseta
 tota cosa bruta es neta
 y qui no menja no viu.
 Jo tenia intimidad
 amb éll y ja l'he perduda.
 ¡Tota conciencia es venuda

devant sa prosperidad!
 Hasta hem festetjat plegats.
 junts a sa mateixa casa.
 Podrán dí que jo fatj s'ase
 emperó ses amistats.....

Criat 2.^{on} —Es ben publich y *notorio*
 que axó es cuant sa bossa sona.

Criat 1.er —O cuant un homo a sa dóna
 li recitava es *Juan Tenorio*.....

Embaixador. —Axó no mos hi emporta
 de si feya o si desfeya
 de si ella reya o no reya,
 si es queixa o si s'aconhorta.
 S'asunto es que es document
 presentat p'en *Mitja-Bota*
 per demunt lo legal bota
 y axó es un gran incident.

Criat 2.^{on} —P'es contrari va firmat
 y éll es com sa veu ben clá
 qui bé l'ha de presentá
 y en cas de no essé acceptat,
 jutjin es manacoríns
 axó tant mal de resoldre
 y algú pagará es mal moldre
 p'es seus efectes y fins.
 Prest Herodes será aquí
 ja que éll amb axó d'usura
 sol fe plena sa mesura
 y fálla sempre amb bon fi.

Embaixador. —Amb inícuos tant betzóls
 jo ja no hey puch habitá
 y es meu cap m'han fet torná
 un olla de caragols.
 Anenmosné noltros dos (*A Criat 1.er*)
 y deixém aquest aquí
 perque hem sap greu discutí....
 Ale, ále, aném a n'es Cós.

(*Embaixador y Criat 1.er fan mutis*)

ESCENA II

CRIAT 2.^{on}

Criat 2.^{on} — Bon lio m'heurán armát
 y hem sembla que si axó dura
 es qui es viuen de s'usura
 aviat heurán naufragat.
 En *Mitja-Bota* tranquil,
 pues te tota s'opinió
 que a éll li dona rahó
 ja que agafant aquest fil
 molts de pobrets desplomats
 no es deixarán estafá
 per s'usuré que mal fá
 a tots es desheredads.
 ¡Vaje un enredo! ¡Ja heu vall!
 Jo vatj per puesto segú.
 Mem quines noticis du
 vetj que are ve es General

ESCENA III

CRIAT 2.^{on} Y GENERAL

Criat 2.^{on} — ¡Hola! Que hey ha res de nou
 que vos vetj franch de servici?

General. — Duch una bona notici
 y prest hey heurá renou.

Criat 2.^{on} — ¿Que passa que axí parláu?

General. — El Rey Herodes que vé.

Criat 2.^{on} — Sí es que heu sabéu cert va bé
 ja que éll mos posará pau.

General. — Sí, perque axí es nostro Rey
 llevará es puesto d'honó
 a n'aquest Embaixadó
 que ja pensa com un vey.
 ¿Y que pestes ha passat
 que vos he sentits cridá?

Criat 2.^{on} — Ma volien enredá

y jo es gallét som alsat.

General.—Molt bé, jo hagués fet com vos,
perque alló son dos caps buits.

Digaumé ¿y ahont han fuits?

Criat 2.^{on}—Com d'acostúm, a n'es Cós.

General.—Aquesta jent d'elebita
prefereix guerra que pau.

Criat 2.^{on}—Teníu rahó; mes calláu

(*Sa sent pitá es tren.*)

que are sent es tren que pita.

General.—¡Benehit tren que amb ses rodes
desde Palma vens rodant,
y prest mos estás tornant
es desitjat Rey Herodes!

Criat 2.^{on}—¿No vos pareix *General*
que sa campanya segura
que están fent contra s'usura
mos ferá mes be que mal?

General.—Es un acte humanitari
que es poble manacorí
valent surtí a combatí
a s'usuré estrafohari.

Criat 2.^{on}—Pues jo d'aquí nò m'hen torn
sense veura ets estornells.

General.—Y vos jur que tantsols ells
durán sa post a n'es forn.

Criat 2.^{on}—¿A n'equín forn? ¿De Can Coca?

General.—A ca aquell Sant Jusepet
usuré consumedet
que no so durá a sa boca.

Criat 2.^{on}—Ma pareix que sent pujá
y es trepitj crech no es de vey.

General.—Callau que crech que es el Rey

Criat 2.^{on}—Herodes.

General. —Si, éll será.

ESCENA IV

CRIAT 2.^{on}, GENERAL Y HERODES

Herodes.—¿Que es lo que passá amb s'usura
d'ensá que a n'es trono falt
que es vecindari va alt
p'es carré de l'Amargura?

Criat 2.^{on}—Es un cas fenomenal
que posa es cabeis de punta,
y si Herodes no heu ajunta
es fracás será total.

Herodes.—¿Y ahont'es s'altre criat
per fervós cará a tots dos?

General.—Amb s'Embaixadó a n'es Cós.

Herodes.—Vaje a cercarló aviat.
(*Es General s'hen vá*)

ESCENA V

HERODES Y CRIAT 2.^{on}

Herodes.—Bon lio mos ha posat
en *Mitja-Bota* amb s'usura.

Criat 2.^{on}—Y sa victoria es segura
si corriolas no han untat.

Herodes.—¿Tan avaros y agarrats
com son es tres Reis d'Orient
y están a n'aquest moment
p'es Jutjat embolicats?

Criat 2.^{on}—Si sa fa un bon escarment
Manacó heu aplaudirá
pues no hey ha dret a estafá
sa desheredada jent.

Herodes.—Los faré declará a tots,
amb lo legal seré amable,
molt severo amb so culpable
y ja hen podrán fé de bots.

Criat 2.^{on}—Justicia sols demanám.

Herodes.—Vos assegur fe justicia.

Criat 2.^{on} — Y un cástich a s'avaricia.

Herodes. — A feró axí acostumám.

No sa queixerá de mi
es qui vaje amb lealtat.

ESCENA VI

DITS, GENERAL Y CRIAT 1.er

General. — Aquí está éll, l'he trobat
a devés mitján camí.

Herodes. — ¿Que pestes esta pasant
referent a n'aquest llo?

Criat 1.er — Un cas de *muy señor mio*
que seguim contra un tunant.

Criat 2.^{on} — No insultis, que fent de lloro
sa propina agafarás
y et quedarás amb so nás
just una figa de moro.

Herodes. — (Tocant sa campanilla.)

¡Qui fassa de llengarut
jo multaré tal manía.

Aquí no es bugaderia
hont pugan rentá de brut.

Vengan ses dificultats
que motiven tal demanda,

y no fasséu propaganda
ni un y altre sieu insultats.

Criat 1.er — Aquí está tot apuntat

(Señalant es llibre.)

amb ses declaracións,
motius, efectes, rahóns
y tot es demés bugat.

Herodes. — ¿Y aquests tres Reis de l'Orient
que en tot fan bona mesura
y comercian amb s'usura
hont son?

General. — Venen al moment.

Herodes.—¿Es di que son per s'escala?

General.—Están llétres negociant.

Herodes.—(*Enfadat*) ¿Y ahont están operant?

General.—Aquí prop, a s'antesala.

Herodes.—Digaulós que entrin totduna
que los vuy fe declará.

General.—¿Y si no volen entrá?

Herodes.—(*Empipat*) Esvergaulós una *prima*.

(*General fa mutis.*)

ESCENA VII

DITS MENOS GENERAL

Herodes.—Crech que s'hen ha de parlá
de s'escarment que faré
a n'es *terceto* usuré
que Manacó vol plomá,
He de deixá demostrat
de que aquesta jent m'anutja
y que se obrá com a Jutja
dins s'Agrícola Ciutat.
Jent que per tot te salero.
(*Pegant un cop de puñy demunt sa taula.*)
¡Jent d'entrañes usureres!

Criat 2.^{on}—Y si te pó de goteres
que sa compri un *chubasquero*.

ESCENA VIII

DITS, GENERAL, REY GASPÁ, REY MELSIÓN Y REY
BALTASÁ.

General.—Aquí están ells noble Rey.

Herodes.—¿Axó es sa jent que procura
forrarsé fort amb s'usura?

General.—Es que infrinjeixen sa Lley.

Herodes.—D'amb ún amb ún parlarán
y sense tocá el violón
ma dirán vostés qui son,

com sa viuen y que fan.

Baltasá.—Som moliné y esgotzí
que deix dobbés a grapades,
sent persones aufegades
ses que s'acosten a mí.
Com que jo un céntim no amoll
sinó amb un alt interés
si algú vé a mí fatj s'accés
d'estreñyerló bé p'es coll
procurant aufegarló....

Herodes.—¿Vosté que es un esgotzí
o un miserable botxi?

Baltasá.—No seño, axó si que nó.

Herodes.—Com que díu que te coratje
per aufegá y adamés.....

Baltasá.—Es que noltros usurés
sempre usám aquest llenguatje.

Herodes.—¿Peró quedám que no aufegá?

Baltasá.—Vuy dí que a n'es morts de fam
ben fort los embolicám
per guañarlós si heyá bréga.

Herodes.—Avant sa declaració.

Baltasá.—Pues a mi ningú hem fá pó
y li particip que jó
som tant poch empagahidó
com una perdíu que vóla
y essent empleat de preu,
cuant vatj a cercá es corréu
paresch un nin que va a escola.

Herodes.—¡Desgraciat d'es qui sa fia
d'unes ungles usureras!

Baltasá.—Es cert, devall ses uyeres
hey duch jó sa picardía.

Herodes.—Idó a mí hem semblava un néo.

Baltasá.—Pues som homo adelantat.

Herodes.—A dirvós sa veritat
no poréu dormí de feo.

Baltasá.—Ja veu, tant feo com som

ningú a jò demunt ma bóta.
 Amb s'asunto *Mitja-Bota*
 sols jo li he ablanit es llom
 y he fet tal escarament
 perque ja heu tench d'acostúm
 y vent axó pendrán llum
 tots es que m'están deguent
 perque a n'es desheredats
 que venen a matllervá,
 si ún es conta vol cobrá
 los ha de tení arugats.
 Perque com li dich, som viu....

Herodes.—Xérra mes que un papagay
 y no acabaría may.

A veure un altre que díu.

Melsión.—Jo li dech havé de dí
 que no som tant populá
 com mon amich Baltasá
 perque no hem vuy distinji
 pues tench molta pó a sa branca
 y per axó no figúr
 a pesá que no m'atúr
 de fe comers amb sa banca.
 Fent un negoci legal
 estich extraguent siment
 y tench un establiment
 hont hey despatx material.
 Es meu punt fort son ses dónes
 pues tant amb feas com bellas
 quant sa tracta de famellas
 per jo totes ma son bones.

Herodes.—Vetj que no te tant mal gust
 com aquest de sa cartera.

Melsión.—Per una hembra de primera
 jo don cualsevol disgust.

Herodes.—¿Y amb s'usura que tal fá?

Melsión.—Pues som un bon espasí.

Herodes.—¿Es milló que s'esgotzi?

- Melsión.*—Jo sé estirá y amollá.
 Per defensá sa pesseta
 som es mes *ágil* d'el món,
 y a n'aquest *bergant* ni dón
 hasta amb una cuyereta.
 Emperó may he volgut
 fermé es responsable jó
 perque francament, tench pó
 que m'afaitin amb aixut.
- Herodes.*—Ja no hey importa res més
 y punt amb boca es canari.
 Maem, a veure, que declari
 es tercé d'ets usurés.
- Gaspá.*—Sa meua vida y miracles
 es molt bona de contá
 però he hagut de travessá
 per un eixám gros d'obstacles.
 Essent jove vatj entrá
 de frare lleic a un convent.
- Herodes.*—Sa seua cara no ment.
- Gaspá.*—¿Heu troba?
- Herodes.* —Si, Rey Gaspá.
- Gaspá.*—Pues per Barcelona estava
 ja riguetmé de mitj món
 y no hem vatj sentí *varón*
 hasta que trenta añys contava.
- Herodes.*—¿Fins a trenta añys no fe res
 amb bé de s'Humanidad?
- Gaspá.*—Ni hasta havia remanat.....
 un peu de casa.
- Herodes.* —Estrañy és.
- Gaspá.*—Peró volguent té fortuna
 y anarmén a s'Argentina,
 vatj veure una hermosa *nína*
 que semblava estás *dijuna*,
 va despertá es meu *sexual*
 y per vení a Manacó
 mirantmé hem va ferí es có

y ets hábits tir amb total.
 Ma vatj armá tal bujili
 que fenthó com ses monéas,
 aviat vatj canviá d'ideas
 fentmé pare de famili.

Entr a s'Electricidad
 fent deu añys de cobradó
 y llevó ma fatj gestó
 d'una important Sociedad,
 ahont aprench d'operá
 desfentmén com es millós
 y aviat jo amb aquests dos

(Señalant es Reis)

sa Sociedad vatj formá.
 D'es tres som es mes fané,
 es mes llest, es mes actiu,
 es mes sabut, es mes víu...

Herodes.—Ja heu vetj; es mes usuré.

Gaspá.—¿Peró és vé que no hen fatj cara?

Herodes.—Vosté mateix heu ha dit.

Si a n'es Convent gués seguit
 haguera estat un bon frare.

Gaspá.—Peró tench bons sentiments.

Herodes.—Jo se bé que ets usuré
 no tenen amb sos dobbés
 amichs, lligats ni parents.

Gaspá.—Emperó aparte d'axó
 y essent jo un gran usuré
 li jur que he fet molt de bé
 habitant per Manacó.

No m'agraden ses famellas
 ni ses virtuts perseguesch
 perque sempre que les vetj
 procur baixá ses pipellas.

Tant si es rossa com reúlla
 a mi no ma fá alsá s'uy.

Herodes.—¡Verderol! No hen vuy, no hen vuy
 posamó dins sa capulla.

Gaspá.—Es cert, may vatj a n'es cópo.

Herodes.—¿Es es dí que ningú el pilla?

Gaspá.—May m'han vist dins sa taquilla
tirá a cap *hembra* un piropo.

Herodes.—¿Y d'en *Mitja-Bota* qué?

Gaspá.—En *Mitja-Bota* es un tío
que m'ha armat tant gros es lío
que ha lograt meretjarmé.

M'ha fet avorri s'usura
en so armarmé aquests bugats,
si no fos p'ets aliáts

(*Señalant Melsión y Baltasá*)

haguessem fet compostura,
pues jo sé prácticament
de que en haverí un bugat
que penetra a n'es *Jutjat*
tot so menja aquella jent.

Herodes.—¿Y sa *Lley* que no castiga
es negoci que feis voltros?

Gaspá.—Es que si no fos per noltros
negociants feríen figa.

Herodes.—¿Que han fet molt de capital
desqué están amb *Sociedad*?

Gaspá.—De pesetas bon grapat:
Cent cincuenta mil total.

Herodes.—Vetj que no tenen maníes.

Gaspá.—Axó a forsa d'estoviá.
Mos afluixám de fumá
tantsols per fé economíes

Herodes.—Bono, basta per avuy.

Ja sa poren retirá.
Tothóm fará declará
per aclarí aquest embuy.

(*Es tres Reis fan mutis*)

ESCENA IX

DITS, MENOS ES TRES REIS D'ORIENT

Herodes.—¿Que trobau a n'es *terceto*
que acaba de declará?

General.—Que s'hen podria formá
de tots tres un bon *libreto*.

Herodes.—¿Quin d'es tres milló será?

General.—Axó es molt mal de comprendre.
M'afluixaria de pendre
sols per no havé de triá.

Herodes.—¿Y en *Mitja-Bota* que hey és?

(*A. General*)

General.—Sa Sibitla voldrá di.

Herodes.—¿Com axí l'heu fet vestí?

General.—Ja ha vengut amb so desfrés.

Herodes.—No se perque ha de du nóses.

General.—Pues diu que per declará
li es preferible cantá
un bon remellet de gloses.

Herodes.—Digauli que entri totduna.

(*General fa mutis*)

ESCENA X

DITS MENOS GENERAL

Criat 1.er—Trob que axó fa titarero.

Criat 2.^{on}—Lo que está aquest reguitsero
sempre de molt bona lluna.

Criat 1.er—Lo que es un *tio* tant viu
que amb s'escriure poch discret
a dins *Mañacó* s'ha fet
avorrí p'es señoriu.

Criat 2.^{on}—¿Voldrás dí que no es simpátich?

Criat 1.er—¿Ei! simpátich? ¡Quin adrés!

Criat 2.^{on}—¿Idó que voldrás dí que es?

Criat 1.er—Per jo es un ser antipatich.

- Criat* 2.^{on}—*Si todos somos iguales
en la tierra que nacemos]
y adamés..... mos conachemos.*
- Criat* 1.er—*Creu que es un tio frescales.*

ESCENA XI

DITS Y GENERAL

- General.*—*Are acaba d'arribá
sa Sibitla noble Rey.*
- Herodes.*—*Si ve a cantá amb to de Lley
en volé ja pot passá.*

ESCENA XII

DITS Y SIBITLA

- Sibitla.*—*Salud noble Emperadó
en volé ja pot mandá.
M'ha enviat a demaná
y aqui hem te a disposició.*
- Herodes.*—*Vuy que hem digas amb cordura
y desitj sia cantant,
que pestes t'está pasant
amb s'asunto de s'usura.*
- Sibitla.*—*Ále, perdoni y ma deix
que li espliqui es meu suplici.*
- Herodes.*—*Canta, que en so fe justici
jo vatj contra mi mateix.*
- Sibitla.*—*Deu mos asegura (Cantant)
que al Infern nirá qui fasse usura.
Cremarán com Sant Lloréns
qui estafen parents y esterns
demunt infernals esgrelles
aquests usurés titelles.*
- Herodes.*—*Si ells han de morí cremats
beneit es qui no s'atura
de fe negoci amb s'usura.
¡Hey nirán ben bofegats!*

Sibitla. —Ja heu veu a mi que ma passa.
Abans la ballava grassa
y per una traició
ni tench dobbés ni carbó.

Herodes. — ¡*Mitja-Bota!* ¡Tens rahó!
Ells t'han fet perdre s'hechura.
Sa molt endiablada usura
t'ha plomat just un gorrió.

Sibitla. —D'usurés manacorins
n'hi ha molts de pillos y fins
que fent sa cara de frare
venen s'honra de sa mare.

Herodes. — ¡Mal llamp es vil *usurero*,
que es poble máta de ruscà!
Si no vuy rebre sa brusca
necisit un *chubasqueio*.

Sibitla. —Gran foch de Ciutat vendrá
y aquest foch escaufará
tots ets usurés de bréga
y es éll un foch que boféga.

Herodes. — ¡Bon Jesuset quin perfúm
p'ets usurés que teniu!
Si el reparteix en *Maniu*
ja comprench que es FOCH Y FUM.

Sibitla. —S'usura es un mal trebay
que a sa jent dona s'esglay
y que sa Lley la castiga
si no manda un bambol figa.

Herodes. — ¡*Mitja-Bota!* ¡Poc a poc!
Ja no tench tal acostum
ni tem a n'es FOCH Y FUM
ni ma fa pó es FUM Y FOCH.

Sibitla. —Per Manacó pregonats
serán tots es fracasats
y es públich jutjará es fallo
y ferá lo que... *me callo*.

Herodes. —Heu pots di publicament
ja que tu be has de compendre

que un jutje no sa pot vendre
a un vil usuré indecent.

Sibilla.—Tantsols justícia esperám
y a veure si heu alcansám,
y p'ets autós d'es bujili
sols sa miseri y presili.

Herodes.—Ja los daré una lliadó
que molt s'hen recordarán.
Se cert que no estafarán
ja may mes ni un *quígado*.

Sibilla.—Tots es pobres que han plomats
ja ploren desesperats.
S'usura es molt mala jent.
perque no te sentiment.

Herodes.—¡Y si a mi hem fan fracasá
aquests *típos* d'influenci!
¡A m'equí demán clemenci!
¡Qui vendrá y m'ajudará!

Sibilla.—Vosté no ha de teni pó
que'es partit de Manacó
no te mes Deu ni mes Rey
que sa Justícia y sa Lley.

Herodes.—Veurém, veurém *Mitja-Bota*,
pues que sa plaga usurera
xupa com sa sangonera
y fa ballá cualca jota.

Sibilla.—Es vé, que a mi m'han xupat
deixantmé d'el tot buidat
peró despues de tals *pórrros*,
tot s'hen nirá p'ets *enfórrros*.

Herodes.—Pues amb tal escarament
si s'usura perd sa guerra,
no aferrará com aferra
y heu passará malament.

Sibilla.—Deu mos assegura
que al Infern anirá qui fasse usura.

Criat 2.^{on}—Segons díu en *Mitja-Bota*
vaje alerta amb so fallá

que si demunt sa Lley bota
per sa Ciutat y sa rota
mal de vosté sa dirá.

Herodes.—Sibitla amb so vostro cant
francament m'heu demostrat
es perill que tench devant
y estás fet un bon bergant....
un bergant assoleyat.

Sibitla.—Si vosté es permis ma dona.
d'aquí ma retiraré.

Herodes.—Mereixes una corona
pues que ets s'única persona.
que es repél *suave* saps fé.

(*S'hen va sa Sibitla.*)

ESCENA XIII

DITS MENOS SIBITLA

Herodes.—El Dimoni ja m'hen dú (*Enfadad*)

Es vé que en dí veritats
sa perden ses amistats
per axó no heu vol ningú.

Mo amollava gota a gota
y heu deya cantant, cantant.

¡Cuatre centes! ¡Quin bergant
que está fet en *Mitja Bota!*

Criat 2.^{on}—Es que Vostra Majestat
segons vetj sa figurava
que en *Mitja-Bota* es mocava
aub sa màniga.

Herodes. (*Furiós*) —¡Arriscat!

¿Vol dí encare hem vols rependre?

¿Que no saps que som el Rey?

¿No saps que vatj per sa lley?

Criat 2.^{on}—Axó es fácil de comprendre.

Herodes.—Pero tu ets un llengarut
que xerrant sa distinjeix.

Criat 2.^{on}—Ja vetj jo que sa cumpleix

aquí sa Lley de s'embut.

Herodes.—¿Dirmé axó a mí y a la cara?

Criat 2.^{on}—Es que qui heu diu a derrera
y óbra com sa bugadera
que amb so llexivet s'ampára.....

Criat 1.^{or}—(Al Rey) Li recordi que es el Rey
d'el cual es mortals no es riuén.

Herodes.—General. Mem lo que diuen
(A General)
es Ministres de la Lley.

General.—Ja fa cosa de mitja hora
que totsols están parlant
y discutint esperant
fan un truch allá defora.

Herodes.—Digaulos que entrin depressa.
(General ja mutis.)

ESCENA XIV

DITS MENOS GENERAL

Criat 1.^{or}—Veurás ells que son sebuts....
(A Criat 2.^{or})

Criat 2.^{on}—Jo per mi quedarán muts
y et sortirá a la revessa.

Criat 1.^{or}—¡Ves banastre! ¿Que has de dí?

Criat 2.^{on}—Ells amb so concejalet
socialista de barret
be poren tayá y cosí.

Criat 1.^{or}—Si aquest asunto be tópa
hey heurá frit y bollit.

Criat 2.^{on}—No hen parlém mes, ta convid
a n'es Club a fé una cópa.

Criat 1.^{or}—Creu que ets un procuradó
que procures quedá bé.

Criat 2.^{on}—Y pots beure, no et diré
ja may moscart de grifó.

Criat 1.^{or}—Demanén si el Rey heu vol.

Criat 2.^{on} (A Herodes)—¿Porém aná a fé un copí?

Herodes.—Anauhí, si, anauhí
preferesch está totsol
(*Es dos criats fan mutis.*)

ESCENA XV

HERODES

Herodes.—A la fi hem deixen totsol
per jo poré meditá
com dech s'asunto fallá
no demostrantmé betzol.
En *Mitja-Bota* pleitetja
amb forma que dona illum,
escriu a n'es FOCH Y FUM
y males bromes menetja.
Aquests tres Reis de L'Orient
que no volén compostura
pero seguint fent usura
a sa Lley donen torment.
Sa Sibitla bon empatx
bastant de temps ha sufrít
pero avuy amb lo que ha dit
s'ha ajeujerat es gavatj
¡Malo! ¡Muy mal anda el carro!
Ja ma pened d'essé Rey.
Y are es Doctós de la Lley
cabarán de cloure es marro.
Axó no te compostura
y hasja hem fa torná vermey.
No hem quedará mes remey
que castigá fort s'usura.
*¡Y condemna jo un amich
sols per defensá un contrari!*
Axó es antihumanitari
y crech no será aquest pich.
¿Emperó y sa censura?
Que dirá es poble amb tal cas
si lo legal te fracás

y victoria te s'usura?
 ¡Amb bon lio m'han posat!
 ¡Altre cosa no hem faltava!
 ¡Talment en *Juanito Bava*
 aquests a mi m'han posat!

ESCENA XVI

HERODES Y GENERAL

General.—(*Entrant*) Estant fent es truch y fló
 y are no el poren deixá.

Herodes.—Si los he d'aná a cercá
 ells sebrán que cosa es bó.

General.—No los fasse tant mal *gesto*,
 que no li sortirá bé.

Herodes.—(*Furiós*) Si hey he d'aná, los faré
 truch, retruch, y fló y el resto.

General.—Prengui un poch de cama-mitla
 y no sia tant nirviós.

Herodes.—Si m'ha posat molt furiós
 lo que ha cantat sa Sibitla.

General.—Pentura no será vé
 y tendrá un viure tranquil.

Herodes.—Lo que es seguint aquest fil
 jo ja no puch viure eplé.
 En *Mitja-Bota* es un tío
 que per América ha estat.

General.—Y es líos que li han passat
 son d'es de *muy señor mio*.

Herodes.—¡Que vol di! ¿No fé dobbés?

General.—Va fe vida americana
 pegant panxades de gána.

Herodes.—¿O allá també heyá usurés?

General.—Heu deu preguntá per broma.

Herodes.—Com díu que el varen pelá....

General.—¿Y que havien de plomá
 si no tenia cap plóma?

Herodes.—Pero una n'hi ha quedada

amb la cual veritats pinta.

General. — Es cert, y emplea una tinta
 espessa y enverenada.
 Éll aquí heuria d'está
 tal com a América estava
 porque com que no menjava,
 sols no podia..... *pahi.*

Herodes. — ¡Pobret!

General. — Pues figurese el Rey
 d'es modo que es trobaria
 que ja apurat aprenia
 inclús de fe de *jokey.*

Herodes. — Si que es atravesadó.

General. — Però s'hen va de sa rosca.
 A ún casi li esbucá sa closca
 pujantló amb un ascensó.

Herodes. — ¿Y no li donaren branca?

General. — No, porque prengué carré
 vent que forsa no tengué
 per aturá sa palanca.

Herodes. — (*Riguent*) ¡Ja, ja, ja! ¡Si que es xistós!

General. — Si l'agafen el rebenten.

Herodes. — Cállli, que vetj que es presenten
 de la Lley es dos Doctós.

ESCENA XVII

DITS Y ES DOS MINISTRES DE LA LLEY

Ministre 1.er — Deu li dó la Santa pau
 Herodes manacorí.

Herodes. — Ja que estáu presents aquí
 escoltaumé y contestau.
 En *Mitja-Bota* ha cantat
 y per cert que no es retura,
 que es victima de s'ustura
 dins s'Agrícola Ciutat.

Ministre. 1.er — Francament jo li diré
 que aquest *tio* l'ha enganat

pues se que es un estufat
sense salsa ni lloré.

Herodes.—Axó son noticies noves
disiintes de lo que escriú.
¿Y vosté de lo que díu
que no hem podría da proves?
Perque a mi molt poch m'engresca
un lío no comprovat
y a voltes cualca abogat
pateix de llengueta fresca.

Ministre 1.er—Axó de llengueta fresca
Herodes ja hen parlarém
pues jo abáns de fé s'etxém
ja li dich: Deu t'asistesca.

Herodes.—Segóns vetj vosté es un víu.

Ministre 1.er—Que cant mes clá que un canari.

Herodes.—¿Que no úsa escapulari?

Ministre 1.er—¿Jo sap que ús? Un defensíu.

Herodes.—¿Y aquest compañero seu
com axí no du xarrera?

Ministre 1.er—L'hey impedeix sa sordera.

Herodes.—Axó si que ma sap greu.

Amb tal cás, sa reunesquen
per posarsé be d'acord
vetlant per sa seua sort
en cás que no heu consequesquen.

Ja poren deliberá

si volen que los ajunti

y axí cuant jo los pregunti

sebrán que han de contestá.

(*Es dos Ministres s'adelanten a n'es prosceni.*)

Ministre 2.^{on}—¿Que ha dit jo que no le entés?

Ministre 1.er—¿Díu que mos posém d'acord?

Ministre 2.^{on}—¿Díu que en *Mitja-Bota* es mort?

Ministre 1.er—Au no fasses es pajés.

Díu éll que d'aquest bugat

si clá no l'hey esplicám

y d'acord no mos posám

- no hen treurá cap ni trellat
- Ministre 2.^{on}* —No era asunto de blat.
Era asunto de carbó
lo que amb sobrada rahó
aquest lio ha planteat.
- Ministre 1.er* —No es axó lo que ta dich.
Ell ets mes sord que una massa.
- Ministre 2.^{on}* —¿Que a tu t'han dat carabassa
ses atlotes? Jo m'hen rich.
- Ministre 1.er* —No es axó valent crostera.
¿Que podrém entendrermós?
- Ministre 2.^{on}* —¿Que díu? ¿Que tu ets un gomós?
Si que et coneix de primera.
- Ministre 1.er* —Ni m'has entés encare are.
No fasses de comiquero.
- Ministre 2.^{on}* —Ja heu se que ets un embustero
en que parescas un frare.
- Ministre 1.er* —A n'axó no mo has de dí
pues faltes a sa rahó.
- Ministre 2.^{on}* —¿Díu que ets un brevetjadó?
Que mo demanin a mí.
Brevetjadó de gran preu
que amb sa llengo sempre ret
y si per sort tens un plet
ja pregones que hen tens deu.
- Ministre 1.er* —Tu ets un tel que fent es sort
veritats grosses m'enflocas.
ets un punt d'es mes milocas,
ets un vivo, ets un tord
que demostranthé ignorant
treus ses *breguetes* esmitx.
- Ministre 2.^{on}* —¿Que vajes a Felanitx?
Coneixén massa aquest sant
y trobarás molts d'obstacles
perque per allá t'alaben
ja que com no ignores saben
sa teua vida y miracles.
- Ministre. 1.er* —Axó no te tapadora (Enfadad)

ni heyá dret a aguantaró.

Ministre 2.^{on} — ¿Díu que ets un criticadó?

Ministre 1.er — ¡Es meu cap sa desvapura!

Per Deu, que no tench coratje
per escoltá un minut més.

Ministre 2.^{on} — Te rahó que per dobbés
vendries hasta es llinatje.

Ministre 1.er — ¡Basta pues de tal suplicio!

Ministre 2.^{on} — Are si que no te entés.

Ministre 1.er — Si jo are no t'he dit res.

Xerrá amb tu es un *sacrificio*.

Aném junts a declará

procurant entendrermós.

Ministre 2.^{on} — ¿Que vol dí? ¿Tu ets un pellós?

Deus essé de pell de cá.

Ministre 1.er — ¡Basta he dit! ¡Bon re-carape!

¡Has de perdre tal costúm!

Ministre 2.^{on} — Que hen som jo d'es FOCH Y FUM

ni d'ets articles d'escape.

Ministre 1.er — Aném a Herodes, aném

perque amb sa teua sordera

m'etsaltes sa *cafetera* (*Señalant es cap*)

y ja may mos entendrém.

(*Anant cap a Herodes.*)

Herodes. — Doctors; ¿s'han posats d'acord?

Ministre 1.er — A mi aquest m'ha fet ensendre

y no m'ha volgut entendre

per mes que li he cridat fort.

Herodes. — Pues l'hey doni per escrit,

Ministre 2.^{on} — ¿Y que m'entendrá sa creu?

Al·legará que no hey veu

y ja tením altre enfit.

¡*Conste!* ¡Protesté de s'ofensa!

¡Es una arbitrariedad!

Herodes. — Si en *Mitja-Bota* ha cantat

y ja no ha masté defénsa.

Ministre 1.er — (*Enfadad*) ¡En *Mitja-Bota* ha cantat!

Ministre 2.^{on} — Y creu que es un bon gallet.

(*Riguent*)

Ministre 1.er —¿Que ha dit d'aquell petitet?

Herodes. —Que sols culpa s'abogat.

Ministre 1.er —¿Y ja no hey ha compostura?

Herodes. —Essent que jo som el Rey
entre s'embut y sa Lley....

Ministre 2.^{on} —Donaréu mamá a s'usura.

Herodes. —¡Vaje un sord de mes potens!

Ministre 1.er —Ell pareix que ha fet es tró.

Ministre 2.^{on} —Tengan ben present que jo
sols som sord de convenienci
y los he de fe constá
embrollistes européus
que jo procur alsá es peus
perque no vuy tropessá.

Ministre 1.er —S'esplica just un canari.

Herodes. —Vaje una classe de sord.

Ministre 1.er —¿Que t'han tirat pebre bord
dins s'oreya? (A *Ministre 2.^{on}*)

Ministre 2.^{on} —Deu ampari
es qui tenga mes rahó
fentlí guañá sa partida
y es qui víu de sa mentida,
que vaji a veure en *Bañó*.

(Aqui sa senten trons, llamps, es teatro queda per un moment a les foscs y s'escena sa transforma amb L'Infern. Una caldera a la dreta, foch devall y a dins ella Madó Bet que treu es cap. Tres calders mes, buides a les quals es Dimonións fan foch y hey duen aigo.)

EPÍLEGH

ESCENA PRIMERA

DIMONI, MADÓ BET Y DIMONIÓNS

Dimoni. —D'el Infern jo som el Rey,
som el terror de la Terra,
a tothóm declár sa guerra
tant si es tenre com si es vey.
Per axó es que ha desfilat

per l'Infern tant bona aňyada
 que a durá molt sa ventrada
 ben prest el tendré estibat.
 Beates y beatóns
con su semblante risueño
 que havien pres per empeño
fer disapte a butxacóns.
 Usurés mal entrañats
 que per xupá sa pesseta
 pegan sa derrera estreta
 a n'es qui están mitj penjats.
 Procuradós, escritents,
 missés y demás comparsa
 que sols estudien sa farsa
 per desplumá bé es seus clients.
 Casinés y potecaris
 que tenen bona cisterna,
 saupadós de vida eterna,
 carnicés y botigueres
 que per no perdre s'avés
 igual que ses peixeteres
 sempre vos róben d'es pes,
 comerciants amb fil y llána
 passarells de bon reclám
 que cuant no róben un pam
 es que róben una cána,
 traficants amb grans y óus
 xupadós com sangoneres
 que tant dimars com dijous
 per blat vos donen porgueres,
 majorals y conradós
 que es prédis prenen a mitjes
 y omplien ses seues sitjes
 antes que ses d'es seños.
 Tench sastres y marcadés,
 hortolans y verdueres,
 criats, fustés y perleres,
 sastresas y carbonés.

corredós y escribáns,
 músichs, cabrés, porgadores,
 modistes y cosidores,
 hogués, farrés y escoláns.

Tota aquesta pilleria
ratones de mil colós
 que provantsé qui tenia
 mes éima per robarlós,
 ha invadit ja mil vegades
 de part a part a *L'Avern*
 y m'han convertit L'Infern
 amb una casa de lladres.

Allá tenen madó Bet (Señalantle)

que morí y ja no era tenre
 d'una tupada d'es jenre
 que d'es solch ja el vía tret.

Avuy si mal no record
 ets amichs d'en *Mitja-Bota*
 han de vení a n'aquest Port
 per ferlós ballá sa jota.

Los daré tanta caldera
 y aigo calenta a demunt
 que arribarán a n'es punt
 de ballá sa petenera

¡Re-batua esperdeñeta!
 Cuant arribi aquesta jent
 los jur a fé de *Bañeta*
 posarlós a lloch calent.

Ma pereix que sent renóu
 segóns estich escoltant
 y axó es que sa va atracant
 aquest vecindari nou.

Ále, feis foch dimonións
 saltetjau tots d'alegría (Heu fan)

perqué ja ha arribat es día
 d'esmolarvós es bañóns.

(Surten tres Condemnats y Sa Conciencia amb una llista
 amb sa má.)

ESCENA II

DITS, SA CONCIENCIA, CONDEMNAT 1.er, CONDEMNAT 2.^{on} Y CONDEMNAT 3.er

Conciencia.—Bañeta, aquí los present.
De totes ses seues cares
t'hen daré ses fites clares.

Condemnat 1.er—¿Vol di vením al torment?

Condemnat 2.^{on}—Callá que será pitjó.

Condemnat 3.er—Jo que demanava ausili
per no havé d'aná a presili.

Dimoni.—Estáu a n'aquell recó.

(Es tres Condemnats, amb ses mans dins ses butxacas s'arrufen a un recó de l'esquerra.)

Conciencia.—Es primé, per dins s'usura
hey vivia holgadament
explotant inpugnament
a cualsevol criatura,
tenía tanta dulzura
amb pegarlós sa llisada
que hipnotisats el cercaven
sense veure que quedaven
amb sa butxaca planxada.
Duya es según díu sa llista,
tal fanatismo curial,
que dalt es Códich Penal
si perdía bé de vista,
no abandonava sa pista
a n'es qui plets li planteava
y sa cara li rentava
jurantlí que guañaría
llevó... no sé si perdía
o si cap may hen guañava.
S'altre es un desgraciadet
que desconeix sa rencó,
ún que en s'estíu te caló
y en s'hivern bastant de fret.

Dimoni.—Molt bé, ja basta amb lo dit

y está la cosa enterada.

Si vols menjá carn torrada....

Conciencia.—Que ta fasse bon profit.

(*Conciencia fa mutis.*)

ESCENA III

DITS MENOS CONCIENCIA

Dimoni.—Veníu aquí pollastrells.

(*Es Condemnats si arramben temerosos*)

Veníu, no tenguéu recél
sols vos socorraré es pel
perque sou uns estornells
que no valéu sa grapada
peró com no som estern
estaréu a dins l'Infern
amb sa pell ben bofegada.

(*El Dimoni s'hen vá a pegá una fitorada a Madó Bet.*)

Condemnat 1.er—¡Condemnats! ¡Axó és es premi
que hem tret de sa cerimoni!
¡Per havé seguit es gremi
vením a veure el Dimoni!

Condemnat 2.^{on}—¡Dimoni!

Dimoni. (*Presentantsé*)—¿Qui m'ha cridat?

Condemnat 3.er—¡Jesús meu! ¡Oh Sant Antoni!

Condemnat 1.er—¡Que es d'infern el Dimoni!

Condemnat 2.^{on}—¡Jesús que es de mal carat!

Dimoni.—Ále, ále, fora peresa
que a n'aquest Reinat govern
y adamés a dins L'Infern
no heyá concúrs de bellesa.
Aquí estaréu recreats
perque no heyá fam ni guerra
com solen fer per la Terra.

Condemnat 1.er—Peró estarém bofegats.

Dimoni.—Ses calderas preparades
com veis per voltros están.

Condemnat 2.^{on}—¿Vol dí mos hi posarán?

Dimoni.—Y amb foch serán reformades

perque estiguéu mes calents.

Condemnat 1.er —¿Feim huelga? (A n'éis altres.)

Dimoni. —Poca xarrera.

Cada ú a sa caldera
y llevó vendrá es torment.

¡Dimonións! ¡Agafaulós!

(*Es Dimionións agafen es Condemnats y los posen un dins cada caldera.*)

Socorraulós tot es pel
y después vendrá es repél.

Condemnats. —¡Dimoni! ¡Perdonaumós!

Dimoni. —Aquí ballaréu sa jota
purgant es mal que causareu:

¿Y perque no perdonareu
voltros a n'en *Mitja Bota*?

Condemnats. —¡Perdó!

Dimoni. —No siéu tant maules
que aquí es bon gust colabora
y si vos clav sa fitora
acabaréu ses paraules.

(*Al públich*)

Ja no estafarán may mes
estant dins sa meua rota
perque aquí no heyá dobbés
peró heyá molts d'usurés
inimichs d'en *Mitja Bota*.

(*El Dimoni fa bots y cabrioles, es Dimionións fan cuca-velas y ballen, es Condemnats jamegan, sa veuen couets, trons llamps y un rayo fer sa corda d'es teló y aquest cau rápidament.*)

JA ESTÁN LLESTES

